

DRZEWIEJ (70) *av*

drzewiej (68), **drzewie** (1), **drzewi** (1); drzewiej : drzewie *Calep* (3 : 1); drzewiej : drzewi *March*³ (1 : 1).

Pierwsze e jasne, drugie pochylone.

sup nadrzewiej (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w.

*Wcześniej, pierwej, przedtem; antequam, priusquam Calep; primo, priore loco, prius Cn (70) : HistJóz D3; Kto niewyfluchawłsły rzetzy/ drzewi odpowieda/ táki vkázuie sie głupim. March*³ *V6v; ták záváze wierzyć będziem iákochmy drzewiej wyználi GrzegRóżn C4v; SienLek 79; Kto tę Swiátość przyiąć chce/ niech sie o łáskę Páńfką drzewiej ftára. KuczKat 180 marg, 175; BudBib Gen 28/19; żeby [...] wprzod nágotowáli drzewiej opowiedziáne błogofławienie wálze BudNT 2.Cor 9/5, c przedm; WerGość 233 kust; WerKaz 297; Praefractus – Drzewiej przełomioni Calep [833]b; Priusquam – Drzewie Calep [849]b, 75a, 842a; [cesarz turecki] ázaż sie ftaráć nie będzie/ iakoby przecię wálzę kró: M. piérwéy przełomił? ázaż nie drzewiej vderzy ná wálzę kró: M. OrzJan 82; Połty iednák połáli nádrzewiej do siebie/ Chcáli by nie przychodziło ku tey potrzebie. KmitaSpit Rv.*

*Przysłowie: Prožno iuz przed fędzią ma ten plákác/ ktory fye drzewiej nychcyał vznác. March*¹ *A4, [idem] March*³ *V4.*

Połączenia: »drzewiej nie ... ależ« (1): Czarownyczo drzewiej thy mey krowye vzithku nyeodymyefch, alyefz fnyey fwyąthi bozi krzyfz fymyefch LibMal 1544/86.

»nie ... aż(by) drzewiej« (5): HistAl F7v; GrzegRóżn D4, Lv; BudBib b2; Bo możonoby iym Biskupftwá y Opátftwá niedác/ ázby drzewiej [quam] przyrzekli/ że to dla Rzeczypołpolitey dáruią. ModrzBaz 93.

»nie drzewiej (a. drzewiej nie) ... aż (by) (gdy)« (21): BierEz L4; á drzewiej fniegi nie pułzczią sie aż od pirwłzego dnia Maia MiechGlab *4; LubPs E2; BielKron 333v; GrzegŚm A2; HistLan B2v; KuczKat 60; Bowiem iáko ono pod ftárym Teftámentem/ ácz Bog dał Krolá/ y to nie drzewiej/ áz gdy sie go vpornie náparli CzechRozm 251, 209v, 257v; KarnNap B3v; ModrzBaz 112, 117; CzechEp 234, [406]; KochPam 81; GrochKal 7; WujNT 537; Drzewiej mię ty nie przefłánielz fráncie przesłádowác/ Áz sie mušifz podárkowi memu obrádowác. KlonWor ktv.

»nie (a. ani) drzewiej ... aż(by) pierwej« (3): BibRadz Gen 24/33; tedy pewnie nie drzewiej krolowác może/ ázby pierwej Antychriftá ftrácił. CzechRozm 182v; SarnStat 93.

»drzewiej ... kiedy« (1): iedno to cofmy drzewiej powiedzieli/ kiedyfmy o inych Przykazániach mowili KuczKat 325.

»drzewiej niż(eliby), drzewiej ... niż(eli), niżli ... drzewiej« = antequam, priusquam Calep, Cn; priusque quam Cn (14 : 3 : 1): ále drzewiej niż sie zwroći do ziemie národzenia fwego/ fmiercią vmrze. HistAl A6, C7, D8, H2v, H7, L2; niżli ie czym námázowác będzielz/ drzewiej rofołem álbo moczem vmyway. SienLek 180v, 78v; BudBib 4.Reg 2/9, Ps 58/10, Soph 2/2 [2 r.]; przecię [Bolesław] królestwo drzewiej vtrácił/ niżli fwéy zbytniej chćiwości mógl miárę náleść. OrzJan 93, 82, 132, 133; Przeto sie drzewiej niż fzkutę zbuduielz/ Z mieszkciem zrachuiefz. KlonFlis E, G4.

»drzewiej ... potym« (2): Abowiem który drzewiej chciał się zwąć Bogiem Abráhánowym y oycowłkim/ pokazał się potym w Perſonie Syná ſwego *GrzegRóżn* K4; *WerGość* 225.

»drzewiej ... tedy« (1): Powyiedz ty nam drzewyey ſwoy rodzaj y oycow thwoich/ tedy ia też powiem thobie rodzaj náſł. *March*¹ A2v.

a. *W odniesieniu do miejsca w tekście (1) :*

Połączenie: »drzewiej ... toż dopiro« (1): dla te^g/ że w Słowieńfkich księgách po dzieiach Apoſtółfkich drzewiej liſty obecne ſtoią/ toż dopiro po nich Páwłowe liſty *BudNT* d3 *przedm.*

Synonimy: *naprzod, pierwej, przedtym, przodkiem, rychlej, wprzod.*

ZZie